

Quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường tiểu học quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh

Nguyễn Thị Thanh Thảo*

*Học viên Cao học Trường Đại học Trà Vinh

Received: 20/5/2023 Accepted: 25/5/2023 Published: 30/5/2023

Abstract: On the basis of theoretical research and survey, assessment of the current situation of management of professional groups in primary schools in Binh Tan district, Ho Chi Minh City, the article proposes management measures to improve the efficiency of professional teams in these units.

Keywords: Professional activities, primary school, Binh Tan district

1. Mở đầu

TCM là một nhân tố quan trọng góp phần đảm bảo chất lượng dạy học cũng như thúc đẩy sự đổi mới giáo dục (GD) tại các trường. Vai trò, nhiệm vụ, hoạt động của tổ chuyên môn (TCM) được quy định tại các văn bản của Bộ GD &ĐT. Thông tư số 28/2020/TT-BGDĐT ban hành điều lệ trường tiểu học của Bộ GD&ĐT(2020) đã quy định cơ cấu, nhiệm vụ của tổ chuyên tại các trường tiểu học. Trong đó có quy định về việc TCM tổ chức sinh hoạt chuyên môn (SHCM) cho GV theo định kì. Đây là hoạt động quan trọng tạo điều kiện cho GV học tập lẫn nhau nâng cao trình độ, chuyên môn, nghiệp vụ (CMNV) đáp ứng việc triển khai chương trình mới.

Trong trường tiểu học, TCM ngoài việc xây dựng kế hoạch hoạt động của tổ, thực hiện bồi dưỡng CMNV, kiểm tra, đánh giá (KTĐG) chất lượng và hiệu quả giảng dạy của GV còn tham gia đánh giá, xếp loại GV theo quy định của chuẩn nghề nghiệp. Các trường tiểu học trên địa bàn quận Bình Tân, TP Hồ Chí Minh đã và đang tiến hành triển khai chương trình GDPT cấp tiểu học. Mặc dù các trường đã có sự chuẩn bị về nhiều mặt như cơ sở vật chất, đội ngũ GV,... nhưng quá trình triển khai chương trình mới vẫn gặp nhiều khó khăn và thách thức. Trong bối cảnh này, các TCM tại các trường cần phát huy hết vai trò và chức năng của mình nhằm giúp các GV thực hiện thành công việc triển khai chương trình mới. Hoạt động hiệu quả của TCM sẽ góp phần thúc đẩy CLGD của nhà trường phát triển, đáp ứng được các yêu cầu đổi mới GD và yêu cầu của chương trình mới. Do đó, lãnh đạo các trường cần đẩy mạnh công tác quản lý hoạt động của các TCM trong nhà trường nhằm đảm bảo các tổ này hoạt động hiệu quả, góp phần thực hiện mục tiêu GD của nhà trường.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Hoạt động tổ chuyên môn

Hoạt động TCM trong trường tiểu học có thể được hiểu là một tập hợp các hoạt động được triển khai bởi các TCM dưới sự quản lý của Hiệu trưởng nhà trường nhằm thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn được quy định tại Điều lệ trường tiểu học nhằm đạt được các mục tiêu chuyên môn mà nhà trường đã đề ra, đảm bảo và nâng cao chất lượng chuyên môn của nhà trường, đáp ứng yêu cầu đổi mới GD trong bối cảnh triển khai chương trình GDPT 2018.

Các hoạt động của TCM được quy định tại Điều lệ trường tiểu học bao gồm: “Tham gia xây dựng kế hoạch GD của nhà trường; xây dựng và giải trình kế hoạch dạy học các môn học theo yêu cầu của chương trình GDPT cấp tiểu học; thực hiện kế hoạch hoạt động chuyên môn của trường và TCM; đề xuất hiệu trưởng phân công GV dạy và GV chủ nhiệm lớp theo năm học; tổ chức cho GV thực hiện lựa chọn sách giáo khoa theo quy định; tham gia đánh giá, xếp loại GV theo quy định Chuẩn nghề nghiệp và đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo Chuẩn hiệu trưởng; tổ chức SHCM theo định hướng đổi mới PPDH và phương pháp KTĐG kết quả học tập”.

2.2. Nội dung hoạt động TCM trong trường tiểu học

Theo Thông tư số 28/2020/TT-BGDĐT Ban hành Điều lệ trường tiểu học, nội dung hoạt động của TCM được quy định tại Điều 14 cụ thể như sau: Tham gia xây dựng KHGD của nhà trường; Căn cứ vào kế hoạch GD của nhà trường, xây dựng và giải trình KHDH các môn học theo yêu cầu của chương trình PT cấp tiểu học của tổ theo tuần, tháng, học kỳ và năm học; Thực hiện kế hoạch hoạt động chuyên môn của trường, của tổ chủ động và linh hoạt; Đề xuất hiệu trưởng phân công GV dạy và GV chủ nhiệm lớp theo năm học; Tổ chức cho GV thực hiện lựa chọn sách giáo khoa theo quy định của Bộ GD&ĐT và UBND cấp tỉnh. Đề xuất các xuất bản phẩm tham

khảo để lựa chọn sử dụng trong nhà trường theo quy định; Tham gia đánh giá, xếp loại GV theo quy định Chuẩn nghề nghiệp GV phổ thông; tham gia đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo Chuẩn hiệu trưởng (Thông tư số 28, 2020)

2.3 Thực trạng quản lý hoạt động TCM tại các trường tiểu học quận Bình Tân, TP Hồ Chí Minh

Mục đích của việc khảo sát thực trạng là thu thập ý kiến về thực trạng của hoạt động TCM và thực trạng công tác quản lý hoạt động TCM tại các trường tiểu học quận Bình Tân, TP Hồ Chí Minh để đánh giá một cách khách quan, khoa học về thực trạng tổ chức, quản lý hoạt động TCM cho GV tại các trường tiểu học từ đó đề xuất các biện pháp có tính cần thiết và khả thi trong việc quản lý hoạt động TCM phù hợp với sự phát triển hiện nay.

Tác giả lựa chọn đối tượng khảo sát là CBQL (Hiệu trưởng, hiệu phó, tổ trưởng chuyên môn, phó tổ trưởng chuyên môn) và giáo viên của 12/24 trường tiểu học được lựa chọn ngẫu nhiên trên địa bàn quận Bình Tân với số lượng là 267 người, các trường được lựa chọn khảo sát có đủ yếu tố về trường gần trung tâm, trường ở xa trung tâm; trường có điều kiện tốt về cơ sở vật chất và trường có những hạn chế về cơ sở vật chất... Cụ thể

- *Ưu điểm:* Về thực trạng hoạt động TCM, kết quả chỉ ra CBQL và GV các trường đã nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của hoạt động TCM đối với chất lượng chuyên môn của nhà trường nói riêng và sự phát triển của nhà trường nói chung. Đặc biệt, vai trò của TCM trong việc giúp Hiệu trưởng điều hành các hoạt động của TCM, thúc đẩy sự hợp tác giữa GV với cha mẹ HS và giữa GV với các bộ phận khác trong nhà trường trong hoạt động dạy học được CBQL và GV đánh giá rất cao. Bên cạnh đó, các nội dung hoạt động TCM của các trường đều được thực hiện ở mức khá và tốt. Trong đó, TCM của các trường đã thực hiện tốt việc tham gia xây dựng kế hoạch GD của nhà trường.

Về thực trạng quản lý hoạt động TCM, kết quả chỉ ra CBQL và GV các trường đánh giá rất cao về sự cần thiết của công tác quản lý hoạt động TCM đối với hiệu quả của hoạt động này. Hơn nữa, các công tác quản lý hoạt động TCM đều được các trường thực hiện ở mức khá. Trong đó, công tác quản lý việc tham gia đánh giá, xếp loại GV theo quy định Chuẩn nghề nghiệp và đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo Chuẩn hiệu trưởng và công tác quản lý việc tham gia XDKH GD của nhà trường được đánh giá cao nhất, tiệm cận mức thực hiện tốt.

- **Hạn chế:** Ngoài những điểm mạnh đã đạt được thì trong quá trình triển khai cũng còn một số nội dung còn được đánh giá tiệm cận ở mức trung bình:

Bên cạnh những ưu điểm, kết quả đánh giá thực trạng hoạt động TCM của các trường cũng cho thấy vẫn còn một số nội dung chưa thực sự đạt hiệu quả cao như mong muốn. Cụ thể, có hai nội dung được đánh giá tiệm cận với mức độ thực hiện trung bình, đó là việc các trường tổ chức cho GV thực hiện lựa chọn sách giáo khoa theo quy định và tổ chức SHCM theo định hướng đổi mới PPDH và phương pháp KTĐG kết quả học tập. Tổ chức SHCM theo định hướng đổi mới PPDH và KTĐG giá là nội dung hết sức quan trọng và cần thiết, tạo điều kiện cho GV nghiên cứu, trao đổi, thảo luận, học tập lẫn nhau để nâng cao năng lực chuyên môn, đáp ứng yêu cầu dạy học theo hướng phát triển năng lực của HS. Đây là hai nội dung cần được quan tâm thực hiện và cải thiện hiệu quả. Kết quả cho thấy việc các trường quản lý xây dựng và giải trình kế hoạch dạy học các môn học theo yêu cầu của chương trình GDPT cấp tiểu học vẫn chưa đạt hiệu quả cao như mong đợi, cần có sự quan tâm và giải pháp để cải thiện nội dung này.

2.4. Các biện pháp QLHĐ TCM tại các trường tiểu học quận Bình Tân, TP Hồ Chí Minh

2.4.1. Đẩy mạnh chỉ đạo, giám sát, kiểm tra TCM tổ chức cho GV lựa chọn SGK theo quy định

Kiểm tra là một trong các chức năng quan trọng của quản lý, là phương thức thu nhận thông tin về tình hình hoạt động cũng như chất lượng hoạt động của TCM thông qua việc kiểm tra cá nhân GV và toàn bộ tổ khối. Kiểm tra là tác động đến hành vi của GV, nhằm nâng cao tinh thần trách nhiệm của GV, trên cơ sở đó kịp thời khuyến khích động viên, nhắc nhở sai sót của GV để kịp thời sửa chữa, đánh giá xếp loại GV chính xác, phân công hợp lý và bồi dưỡng có hiệu quả. Từ đó GV có những giải pháp khắc phục những hạn chế trong chuyên môn nhằm nâng cao hiệu quả dạy học và chất lượng GD của nhà trường. Thúc đẩy mạnh chỉ đạo, giám sát, kiểm tra tổ chức chuyên môn cho GV lựa chọn sách giáo khoa theo quy định có mục đích giúp đảm bảo CLGD và đạt được mục tiêu của chương trình GD.

2.4.2. Định kì tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo hướng đổi mới PPDH và phương pháp KTĐG kết quả học tập của HS

HCM là một hoạt động nhằm bồi dưỡng CMNV, năng lực sư phạm cho GV. Sinh hoạt chuyên môn cũng góp phần tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình giảng dạy. Mặt khác, SHCM còn tạo

điều kiện cho GV giữa các tổ giao lưu học tập lẫn nhau, trao đổi kinh nghiệm về những cách làm hay, sáng tạo, hiệu quả nhằm góp phần đẩy mạnh phong trào thi đua “Dạy tốt - Học tốt”, đồng thời qua đó tạo được sự thống nhất trong thực hiện quy chế chuyên môn.

Định kỳ tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo hướng đổi mới phương pháp dạy học và phương pháp KTĐG kết quả học tập của HS là đảm bảo tính đồng bộ và liên tục trong việc áp dụng các phương pháp mới và hiệu quả trong quá trình dạy học và đánh giá kết quả học tập của HS.

2.4.3. Kiện toàn công tác quản lý xây dựng và giải trình KHDH các môn học theo yêu cầu của chương trình GDPT cấp tiểu học

Kế hoạch là kim chỉ nam, là sợi chỉ đỏ xuyên suốt quá trình hoạt động của tổ chức trong thời gian thực hiện mục tiêu của kế hoạch. Để đạt mục tiêu trên trong dự kiến, kế hoạch được xem như một công cụ quản lý, tạo điều kiện cho CBQL KTĐG việc thực hiện các hoạt động của các cá nhân và tập thể trong tổ chức. XDKH hoạt động cụ thể của TCM trong trường học là sự xác định một cách có căn cứ khoa học những mục tiêu, nhiệm vụ của TCM và định ra những phương tiện cơ bản để thực hiện có kết quả những nhiệm vụ, chỉ tiêu đó. Bản chất của việc xây dựng kế hoạch TCM là xác định xem trong năm học tới, TCM hướng đến những mục tiêu phát triển nào; muốn thực hiện các mục tiêu phát triển đó cần phải làm gì, làm thế nào, khi nào làm và ai sẽ làm?

Kiện toàn công tác quản lý xây dựng và giải trình KHDH các môn học theo yêu cầu của chương trình PT cấp tiểu học là đảm bảo tính chính xác, đồng nhất, hợp lý và hiệu quả kết quả của công việc xây dựng kế hoạch giảng dạy các môn học.

2.4.4. Tăng cường chỉ đạo, KTĐG đổi mới PPDH và đổi mới phương pháp KTĐG HS của GV

Tăng cường chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá việc đổi mới phương pháp dạy học và đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá việc HS của GV là để đảm bảo rằng việc đổi mới có hiệu quả và hiệu quả giúp cho công việc GD trở nên tốt hơn. Điều này có nghĩa là những phương pháp mới phải được KTĐG để chắc chắn rằng nó giúp HS học tập tốt hơn, giúp họ cải thiện kỹ năng của mình và giúp họ đạt được thành tựu học tập mục tiêu của mình. Việc chỉ đạo, KTĐG giúp cho GV cải thiện kỹ năng dạy học của mình và giúp họ biết được những điểm mạnh và điểm yếu của PPDH mới, để họ có thể tìm ra cách cải thiện không? Việc chỉ đạo,KTĐG giúp GV biết được những điều

cần cải thiện trong PPDH và *phương pháp* KTĐG, giúp họ tìm ra cách để giải quyết những vấn đề đó giúp quá trình học tập trở nên hiệu quả hơn.

2.4.5. Thường xuyên chỉ đạo, KTĐG việc TCM tổ chức nghiên cứu chương trình môn học, nghiên cứu SGK

Thông qua công việc chỉ đạo, giám sát và kiểm tra, TCM có thể chắc chắn chất lượng giảng dạy và chắc chắn rằng chương trình môn học được thực hiện một cách chính xác và đáng tin cậy. Thông qua việc tổ chức nghiên cứu chương trình môn học, TCM có thể đảm bảo tính liên kết giữa chương trình môn học và nghiên cứu, giúp cho dự án môn học học trở nên hiện đại và phù hợp với nhu cầu của thời đại. Thông qua việc nghiên cứu sách giáo khoa, TCM có thể chắc chắn rằng các sách giáo khoa đều đáp ứng nhu cầu học tập của HS, giúp cho HS được tốt cho các kỳ thi và các bài kiểm tra. Thông qua công việc chỉ đạo, giám sát và kiểm tra, TCM có thể hỗ trợ GV trong quá trình giảng dạy, giúp họ tìm ra những điểm cần cải thiện và tối ưu hóa trong quá trình giảng dạy. Thông qua kiểm tra, đánh giá và chỉ đạo GV, TCM có thể giúp nâng cao chất lượng GD, giảm thiểu sự không chuẩn bị tốt của GV và HS. Giúp GV dạy tốt hơn, HS tiếp cận kiến thức tốt hơn và tối ưu hóa sự tiến bộ của HS.

3. Kết luận

Để thực hiện tốt quản lý hoạt động sinh hoạt của TCM tại các trường tiểu học trên địa bàn quận Bình Tân, TP. Hồ Chí Minh trước đòi hỏi GD phải hướng tới phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học. Tác giả đề xuất 5 biện pháp, các biện pháp này đều được đa số CBQL và GV đánh giá là rất cần thiết, rất khả thi và đều có mối quan hệ chặt chẽ với nhau, hỗ trợ lẫn nhau, không trùng chéo và mâu thuẫn với nhau, biện pháp này là tiền đề là cơ sở cho biện pháp kia. Trong mỗi biện pháp đều có cơ sở đề xuất và ý nghĩa riêng để tương ứng với cách thức thực hiện nhằm đem lại hiệu quả thiết thực trong hoạt động sinh hoạt TCM.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành TƯ (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TW về Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Hà Nội
2. Bộ GD và Đào tạo (2018), *Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT về ban hành chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở GDPT*. Hà Nội
3. Bộ GD và Đào tạo (2018) *Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT về ban hành Chương trình GDPT mới*. Hà Nội